

Plan mot diskriminering och kränkande behandling Läsåret 2021-2022.

1. Vision

På förskolan Fågelbo finns avdelningarna Sparven och Ugglan. Här strävar vi efter att både barn och personal ska känna sig trygga, trivas och ha tillit till varandra. Vår målsättning är att ingen skall diskrimineras eller utsättas för annan kränkande behandling. Alla individer som vistas i verksamheten ska aktivt delta i det förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Aktuella bestämmelser

"De allmänna råden utgår från följande bestämmelser:

Enligt 2 kap. 5 § Diskrimineringslagen får den som bedriver verksamhet inte diskriminera något barn eller någon elev som söker till eller deltar i verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget. Enligt 6 kap. 9 § Skollagen får huvudmannen eller personalen inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. Enligt Läroplanen för förskolan ska inget barn i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling^[1] Enligt läroplanerna för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper."^[2]

Vad står begreppen för?

Diskriminering:

Diskriminering är när förskolan/fritidshemmet på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk

tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck.

Kränkande behandling:

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret. Både personal och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Trakasserier:

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck. Både personal och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara slag, hot, öknamn, grimaser, teckningar, lappar och SMS.

(Förebygga diskriminering och kränkande behandling - främja likabehandling. Diskrimineringsombudsmannen, Barn- och elevombudet och Skolinspektionen. 2009 s. 4-5)

2. Främjande och förebyggande metoder tillsammans med barnen

Vi strävar efter att alla som vistas i verksamheterna ska känna sig trygga och trivas genom:

- Att individer inom verksamheterna hälsar på varandra för att skapa en god stämning och gemenskap i gruppen samt för att alla ska känna sig välkomna såväl barn, vårdnadshavare och personal.
- Att ha förutbestämda platser i matsituationer och samlingar. Platserna byts kontinuerligt.
- Vi talar **med** varandra och inte **om** varandra. Detta gäller både barn, personal och vårdnadshavare.

- Arbete med vänskapsrelationer genomsyrar båda verksamheterna i form av lekar, diskussioner, litteratur, sånger och filmer.
- Vi uppmärksammar och uppmuntrar alla barn och vuxna i verksamheterna, även de som inte är närvarande.
- Alla som vistas i verksamheterna ska föregå med gott exempel och tillsammans skapa ett tillåtande och gott klimat.
- Miner, fula nedsättande ord och gester som kan upplevas kränkande ska aldrig ignoreras och alltid förebyggas.
- Pedagogerna cirkulerar i lokalerna och utomhus vid utevistelse för att öka tryggheten hos barnen samt motverka eventuella kränkningar och mobbning.
- Vi lär barnen att uppmärksamma då någon blir illa behandlad eller ledsen.
- Att vi vuxna sätter oss in i konflikters bakgrund innan vi hjälps åt att lösa den. Vi vuxna låter även barnen själva försöka lösa konflikter medan vi håller oss i bakgrunden och hjälper till om det behövs.
- Att ha ett gott samarbete med vårdnadshavarna och göra dem delaktiga i verksamheterna.
- Att respektera och ta hänsyn till att barn lever i olika livsmiljöer och kan ha olika behov och förutsättningar.
- Alla får alltid vara med i gemenskapen.
- Ingen bestämmer över någon annan.
- Vi lär barnen att säga **nej**, **stopp** eller **sluta** samt lär dem att respektera och lyssna på andra barn och vuxna när de säger dessa ord.

De tre sistnämnda punkterna är hämtade från bl a Heléne Jenvén som utarbetat en metod för att kunna främja den sociala samvaron. Hon använder sig av en metafor: Trädet, som illustrerar hur begreppen normer, kränkningar och mobbning är länkade till varandra. Trädkronan symboliserar mobbning, stammen symboliserar kränkningar och rotsystemet symboliserar normer.

Heléne Jenvén menar att det bästa är att vuxna agerar i förebyggande syfte. Redan på normnivå är chansen större att hindra att det bildas saker på kränkingsnivå eller mobbningsnivå. Om vi inte arbetar på detta sätt är det lätt att det sprids kränkande beteenden och/eller mobbning. När man då försöker stoppa detta blir det bara symtomen vi angriper och det är lätt att det börjar om igen.

Ovanstående metoder anser vi stärker gemenskapen mellan alla barn och vuxna som vistas i verksamheterna.

3. Kartläggning

Vid årets kartläggning framkom inget som pekar på någon systematisk kränkning eller annan särbehandling. Dock har vi märkt att när konflikter uppstår bland de

Yngre barnen förekommer ibland bitningar eller rivningar, då dem har svårt att uttrycka sig i ord.

Sammanfattningsvis från utvecklingssamtalen så känner sig de flesta barn och vårdnadshavare trygga med verksamheten och trivs bra.

Vi har däremot svårt att dra några slutsatser av trygghetsenkäten då vi fått för få svar.

4. Mål och åtgärder

Mål:

Vi vill att barnen ska känna sig trygga i alla miljöer och situationer tillsammans med alla barn och vuxna som vistas i verksamheterna.

Vi vill lyfta fram människors olikheter och allas lika värde.

Vi kommer under året att fortsätta arbeta kontinuerligt med våra tre regler.

Åtgärder:

Vi är fortfarande uppdelade på två avdelningar och upplever att detta fungerat mycket väl och lett till ökad trygghet hos barnen. Detta har lett till lugnare barngrupper på både Sparven och Ugglan.

Vi försöker också alltid att eftersträva samma personer som arbetar hos oss vid behov av vikarie, dock är detta inte alltid genomförbart då vikarierna kan vara uppbokade på andra arbetsplatser.

För att förebygga incidenter mellan barnen fortsätter vi pedagoger att cirkulera både inom- och utomhus samt att vi ger barnen verktyg att själva lösa konflikter som kan uppstå. Om behov uppstår verkar vi som medlare vid en konflikt samt vid bitningar/rivningar försöker vi ingripa och vara närvarande i barngruppen för att kunna förhindra detta. Vid behov delar vi även in barnen i mindre lekgrupper.

För att lyfta fram människors olikheter och allas lika värde ska vi försöka se till att alla barn ska få vara delaktiga, bli hörda och lyssnade på och visar respekt

för varandra. Detta kan ske genom diskussioner där vi till exempel lyfter fram att man kan tycka olika och att det är okej.

Vi läser ofta normkreativa böcker från OLIKA förlag och använder lämplig litteratur såsom Kompisböckerna, Grodan Flynner, Lilla monster säger NEJ och Kan du trösta lilla kanin?.

På Ugglan ser vi avsnitt av "Djuren på djuris" (UR-play) som handlar om olika dilemman och konflikthantering samt diskuterar och sammanfattar dessa.

Vi pratar kontinuerligt om de tre reglerna och vad som menas med dem. Vi har låtit barnen gestalta våra tre regler och fotograferat.

Verksam personal inom förskolan är ansvariga för ovanstående åtgärder.

Detta kan du som vårdnadshavare göra:

- Var observant på ditt barn och kontakta pedagoger eller rektor om du misstänker att något inte är som det ska vara.
- Det är av avgörande betydelse att hemmet och förskolan har en öppen dialog.

5. Uppföljning och utvärdering av mål och åtgärder

Ny uppföljning och utvärdering vt 2022.

6. Rutiner för akuta situationer av trakasserier eller kränkande behandling

- Eventuell händelse uppmärksammas av pedagogerna som bestämt och tydligt markerar att beteendet inte accepteras och därefter sker en diskussion med de berörda parterna.
- Händelsen anmäls i formuläret *Diskriminering och kränkande behandling* i vår lärplattform Eira.
- Om situationen inte går att lösa direkt diskuterar vi i arbetslaget hur situationen ska lösas på bästa sätt och prövar de metoder vi diskuterat fram.
- Om problemet kvarstår sker en dialog med barnet och dess vårdnadshavare.
- Rektor och Elevvårdsteamet kontaktas och ett eventuellt åtgärdsprogram skrivs om problemet fortfarande består.

7. Förankring av planen mot diskriminering och kränkande behandling

Vår plan hålls levande genom att den dagligen genomsyrar våra verksamheter där även barnen är delaktiga samt att den finns med på dagordningen varje månad på våra APT. Planen kommer också att ligga ute på nätet. Den kommer även anslås i hallen.

Det är rektorns, pedagogernas, barnens och vårdnadshavarnas ansvar att detta förhållningssätt följs!

^[1] Förordningen (SKOLFS 1998:16) om läroplan för förskolan, avsnitt 1.

^[2] Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, förordningen (SKOLFS 2010:255) om läroplan för grundsärskolan, förordningen (SKOLFS 2010: 250) om läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, förordningen (SKOLFS 2010:251) om läroplan för sameskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall, avsnitt 2.1.